

**פסיכופתיה והערכת אישיות
73-836-01**

שם המרצה: ד"ר רויטל נאור-זיו

סוג הקורס: סמינריון
שנת לימודים: תשפ"א סמסטר: ב' היקף שעות: 1 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרות הקורס הן הכרת תיאוריות מרכזיות בתחום האישיות, הפרעות אישיות, ובפרט האישיות הפסיכופתית והבחנתה מהפרעות אישיות אחרות, וכן בחינה של שיטות להערכת ומדידת האישיות. נתייחס לתיאוריות אישיות שונות - על פי המודלים של קרנברג קוהוט ואחרים, דינמיקת התפתחות האישיות מינקות ועד בגרות, מאפיינים מרכזיים של האישיות, וכן מהם ההבדלים בין אישיות בריאה לבין הפרעות אישיות? נתמקד בקורס במאפיינים של האישיות הפסיכופתית והאנטיסוציאלית להבדיל מטיפוסי אישיות אחרים, נציג הסברים תיאורטיים ואטיולוגיים להתפתחותה, וכן את הקשר בינה לבין הפרעת האישיות הגבולית והנרקסיסטית. בנוסף, נבחן את שיטות המחקר השונות להערכת האישיות, הבנת ההשפעות ההדדיות בין הפרט לחברה בהתפתחות האישיות: תפיסה חברתית, קוגניציה חברתית, כיצד אנשים אוספים ומנתחים מידע חברתי אודות האחרים, ייחוס סיבתיות להתנהגות הפרט, פרשנות מידע חברתי כגון הבעות פנים ותקשורת בלתי מילולית, זיקה בין חוקר לבדק והשפעתו על תהליך החקירה, רצייה חברתית והטיות בחשיבה.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)
הרצאות פרונטליות, במהלך ההרצאות נדון בתיאורי מקרה ונצפה בקטעי סרטים דוקומנטריים ופופולאריים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור
1-3	תיאוריות אישיות ומאפייני אישיות
4-7	הפרעות אישיות: פסיכופתיה והפרעת אישיות אנטיסוציאלית, פסיכופתיה ואמפתיה
8	פסיכופתיה והשילוש האפל
9-10	הערכת אישיות הבטים מתודולוגיים ותיאורטיים: הערכת שאלוני אישיות, זיקה ורצייה חברתית
11-13	הערכת אישיות: תפיסה חברתית, קוגניציה חברתית, השפעה חברתית

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין
דרישות הקורס

א. נוכחות עקבית חובה בהרצאה.
ב. עבודה סמינריונית מסכמת- 100% מהציון.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):
ציון עובר בקורס הנו **60**.

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

רשימת מקורות חובה

בייט מרום, ר' וליתן, ג' (2009). מבחנים פסיכולוגיה: תיאוריה ומעשה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה

- Anastasi, A. (1998). *Psychological Testing* (sixth edition–). NY: Macmillan.
- Baron, R.A. Branscombe, N.R (2012). *Social Psychology. 13th Ed.* Pearson International Edition.
- Carver, S. C., & Scheier, M. F. (2012). *Perspectives on personality* (7th edition). USA: Pearson.
- Blair, R. J. R., Peschardt, K. S., Budhani, S., Mitchell, D. G. V., & Pine, D. S. (2006). The development of psychopathy. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 47(3- 4), 262-276.
- Patrick, C. J. (2018). *Handbook of Psychopathy*. New-York: Guilford Publications.
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*, 36(6), 556-563.

רשימת מקורות רשות

ביטמן, א', בייט-מרום, ר', בן-עטר, א' ופוך, ח' (1992). אישיות תיאוריה ומחקר: כרך ג': יחידות 5-6. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

- American Psychiatric Association. and American Psychiatric Association. DSM-5 Task Force. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-5*. Washington, D.C., American Psychiatric Association.
- Baskin-Sommers, A. R. (2016). Dissecting Antisocial Behavior: The Impact of Neural, Genetic, and Environmental Factors. *Clinical Psychological Science*, 4(3), 500-510.
- Blair, R. J., & Mitchell, D. G. (2009). Psychopathy, attention and emotion. *Psychological Medicine*, 39, 543-555.
- Ben-Yaacov, T. & Glicksohn, J. (2020). Psychopathy, impulsivity and personality structure. *Personality and Individual Differences*, 161.
- Glicksohn, J., Naor-Ziv, R., & Leshem, R. (2018). Sensation-seeking and risk-taking. In M. M. Martel (Ed.), *Disruptive, impulse-control, and conduct disorders: Features, assessment, pathways, and intervention*. New York: Elsevier.
- Canavero, S. (2014). Criminal minds: neuromodulation of the psychopathic brain. *Frontiers in human neuroscience*, 8, 1-3.
- Fanti, K., Kimonis, E., Hadjicharalambous, M., & Steinberg, L. (2016). Do neurocognitive deficits in decision making differentiate conduct disorder subtypes? *European Child Adolescent Psychiatry*, 25, 989-996. doi:10.1007/s00787-016-0822-9
- Losel, F., & Schmucker, M. (2004). Psychopathy, risk taking, and attention: a differentiated test of the somatic marker hypothesis. *Journal Abnormal Psychology*, 113, 522-529.
- Sadeh, N., Spielberg, J. M., Heller, W., Herrington, J. D., Engels, A. S., Warren, S. L., . . . Miller, G. A. (2013). Emotion disrupts neural activity during selective attention in psychopathy. *Social Cognitive and Affective Neuroscience Advance*, 8, 235-246.
- Tuvblad, C., & Beaver, K.M. (2013). Genetic and environmental influences on antisocial behavior. *Journal of criminal justice*, 41(5), 273-276.